

מבחן מסכם – רמה גבוהה – מחווון

משך המבחן: 90 דקות • סך הכול 100 נקודות.

טבלת ניקוד		
חלק	ניקוד מרבי	ניקוד שהתקבל
חלק א': ניתוח טקסט ונתונים	45	
חלק ב': ידע והבנה	30	
חלק ג': חשיבה ביקורתית	25	
סה"כ	100	

חלק א': ניתוח טקסט ונתונים (45 נק')

1 בחרו את התשובה הנכונה. (8 נק')

א. איך נראית כנראה פירמידת הגילים של יפן?

- בסיס רחב וצמרת צרה • **בסיס צר וצמרת רחבה יחסית** ○ מלבן מושלם

2 מדוע האוכלוסייה ביפן קטנה, למרות שתוחלת החיים גבוהה? הסבירו בעזרת

המושג «ריבוי טבעי». (12 נק')

תשובה אפשרית: נולדים מעט ילדים ומתים יותר אנשים (מבוגרים) מאשר נולדים – הריבוי הטבעי שלילי, ולכן האוכלוסייה קטנה.

3 השלימו: צעד של הממשלה ואיזו בעיה הוא בא לפתור. (12 נק')

הבעיה שהוא פותר	צעד
מעט לידות, אוכלוסייה שקטנה	עידוד ילודה
מחסור בעובדים, עומס על קצבאות	הארכת גיל הפרישה
מחסור בעובדים בסיעוד ובבנייה	עובדים זרים

4 איזה מהצעדים נראה לכם יעיל ביותר? נמקו. (13 נק')

תשובה אפשרית: תשובה מנומקת, למשל: עובדים זרים – פותר מהר את המחסור בעובדים; או עידוד ילודה – פתרון לטווח ארוך.

חלק ב': ידע והבנה (30 נק')

1 נכון או לא נכון? תקנו את הלא נכונים. (12 נק')

משפט	נכון	לא נכון	תיקון
א. פירוור מגביר את היוממות.	☒	☐	
ב. מדד הפיתוח האנושי מבוסס רק על הכנסה.	☐	☒	הוא משלב בריאות, השכלה והכנסה.
ג. פליטים עוזבים את ביתם מרצונם כדי לטייל.	☐	☒	פליטים נאלצים לברוח בגלל מלחמה או רדיפה.
ד. ערים רבות קמו בצומת דרכים או ליד נהר.	☒	☐	

2 התאימו תהליך לתוצאה שלו. (10 נק')

טור ב

טור א

3 מפעלים עוברים למדינות עם שכר נמוך

1. עיור יתר

1 שכונות עוני

2. שריפת דלקים

2 התחממות כדור הארץ

3. תאגידים רב-לאומיים

4 פקקים בבוקר ובערב

4. יוממות

3 השלימו. (8 נק')

א. אוכלוסייה עם הרבה ילדים מחייבת לבנות עוד **בתי ספר**.

ב. מדינה שממנה יוצאים מהגרים נקראת מדינת **מוצא**.

חלק ג': חשיבה ביקורתית (25 נק')

1 «הגלובליזציה טובה לכולם». הביעו עמדה ונמקו בשני טיעונים. (13 נק')

תשובה אפשרית: עמדה מנומקת: בעד – מוצרים זולים, הפצת ידע; נגד – סגירת מפעלים, פגיעה בתרבות מקומית, אפקט דומינו.

2 הציעו פתרון בר-קיימא לבעיה סביבתית אחת חוצת גבולות, והסבירו מי צריך לשתף פעולה. (12 נק')

תשובה אפשרית: למשל פלסטיק בים התיכון: הסכם בין כל מדינות הים להפחתת פלסטיק חד-פעמי וניקוי חופים.